

Retningslinjer for Danske Patienters medlemsorganisationers samarbejde med lægemiddel- og medicoindustrien samt privathospitaler

1. Formål

Retningslinjer for samarbejde med lægemiddel- og medicoindustrien samt privathospitaler* - herefter omtalt som industrien - skal sikre fuld åbenhed om Danske Patienters medlemsorganisationers samarbejde med industrien, og at medlemsorganisationernes uafhængighed ikke kan anfægtes.

2. Grundlag

Danske Patienter repræsenterer 17 hovedmedlemsforeninger, som i alt repræsenterer 79 foreninger. Danske Patienter rummer således både store og mindre medlemsforeninger.

Nogle af medlemsforeningerne samarbejder med industrien. Samarbejdet er til gavn for foreningernes medlemmer og har forskellig karakter. Det kan både være i form af direkte økonomiske støtte (direkte støtte) og/eller støtte i form af eksempelvis afholdelse af fælles arrangementer, konsulenttydelser, annoncer, stande på konferencer, undervisning, pjecer, materialer mv. (indirekte støtte).

Danske Patienter modtager ikke støtte fra industrien.

3. Retningslinjer

Det er ikke foreneligt med medlemskab i Danske Patienter, at en forening er afhængig af midler fra industrien (§ 3 i Danske Patienters vedtægter).

Danske Patienters medlemsorganisationer og organisationer, som søger om medlemskab hos Danske Patienter, skal derfor leve op til følgende:

a. Fuld åbenhed

Medlemmer af Danske Patienter har fuld åbenhed omkring omfanget og karakteren af deres samarbejde med industrien.

*Dette inkluderer ikke de foreningsejede non-profit (rehabiliterings-)hospitaler

Danske Patienters medlemsorganisationer offentliggør årligt deres regnskab/årsrapport. Modtager en forening indirekte og/eller direkte støtte fra industrien, skal det fremgå heraf eller af andet offentligt tilgængeligt dokument.

Når en forening samarbejder med en eller flere parter fra industrien, skal de indgåede samarbejdsaftaler være tilgængelige på foreningens hjemmeside. Dog med undtagelse af oplysninger, som af forskningsmæssige årsager og/eller af konkurrencehensyn ikke er mulige at offentliggøre.

b. Uafhængighed

Finder Danske Patienters Forretningsudvalg, på baggrund de offentliggjorte dokumenter, at der kan rejses tvivl om en medlemsforenings uafhængighed af industrien, vil karakteren og omfanget af samarbejdet blive undersøgt nærmere. Det sker gennem dialog med den pågældende forening.

Vurdering af en forenings afhængighed af industrien tager afsæt i en samlet vurdering ud fra følgende kriterier:

- **Andelen af støtte**
Der lægges vægt på, at den direkte støtte ikke overstiger et niveau på 5 pct. af et samlet driftsregnskab. Det er vurderingen, at støtte under 5 pct. ikke vil kompromittere en forenings uafhængighed. Ved den samlede vurdering af støttens omfang vil foreningens størrelse blive taget i betragtning, da mindre foreninger rammer denne grænse relativt hurtigere end større foreninger.

Andelen af indirekte støtte kan ikke opgøres eksakt. I en vurdering af om en forening modtager en kritisk stor støtte, vil der blive lagt vægt på, om andelen har en størrelse, som kan rejse tvivl om, hvorvidt en forenings drift er afhængig af støtten.

- **Karakteren af støtten**
Der lægges vægt på, at den direkte og indirekte støtte ikke kan kobles sammen med fx driftsaktiviteter og direkte rådgivning, hvor støtten kan skabe mistillid til uafhængigheden af foreningens budskaber.
- **Spredningen af støtten**
Der lægges vægt på spredningen af den direkte og indirekte støtte. Støtte, som er spredt på flere aktører fra industrien, vurderes at være

mindre kritisk end hvis støtten er samlet på en enkelt aktør, da det kan give en tættere kobling til en bestemt aktør fra industri. Heraf følger, at indgåelse af eksklusivaftaler er problematiske.

- Varigheden af støtten
Der lægges vægt på varigheden af den direkte og indirekte støtte. Støtte, som gives gennem flere år, vil vurderes som værende mere kritisk end støtte, som er givet i et enkeltstående år.

4. Rækkevidde

Retningslinjerne forpligter Danske Patienters nuværende og kommende medlemsorganisationer til at leve op til kravene om fuld åbenhed og uafhængighed.

Det er den enkelte medlemsforenings ansvar, at de lever op til de opstillede kriterier for fuld åbenhed og uafhængighed.

Danske Patienter vil årligt foretage en vurdering af foreningernes uafhængighed og åbenhed på baggrund af de oplysninger, som foreningerne offentliggør.

Danske Patienters medlemsforeningers egne retningslinjer for samarbejde med industrien må ikke være i modstrid med Danske Patienters retningslinjer.

Foreninger, som er paraply for flere patientforeninger, har ansvaret for, at deres medlemsforeninger (afgrænset til de foreninger, som får godkendt deres regnskab af hovedorganisationen) lever op til foreningens egne retningslinjer.

5. Konsekvenser

Er der kritisable forhold, som kompromitterer en medlemsforenings uafhængighed eller gennemsigtighed, og kan der ikke findes en løsning mellem den pågældende forening og Danske Patienters forretningsudvalg, sendes sagen videre til Danske Patienters repræsentantskab med henblik på en mulig udmeldelse.

Gælder vurderingen en forening, der søger optagelse som medlem i Danske Patienter, indstiller forretningsudvalget, at den givne forening ikke optages som medlem.